

Олоон эбэнки национальной оройуонун
«Эннэкээн» о5о уьуйаана

«ОБУГЭЛЭР СУОЛЛАРЫНАН»
Араас саастаах группа оголоругар
Интегрированной эт- хаан сайыннарар дьарык

«Эннэкээн» ого саадын иитээччитэ
Федорова Маргарита Семеновна
Категорията: СЗД

Олоон сэл, 2020

«ОБУГЭЛЭР СУОЛЛАРЫНАН»
Араас саастаах группа оголоругар
Интегрированной эт- хаан сайыннарар дьарык

Ого дьарыгын коруннэрэ: уорэтэр-чинчийэр, коммуникативнай, оонньуу ньыматынан.

Сыала:

Ааспыт дьарыктары курэхтэьи ньыматынан хатылаабын уонна бебургэтии .
10 ахсаанна дылы хатылаабын, геометрической фигуралары энунэн арааран хатылаабын. Эбэнкилэр туттар тэриллэринэн хатылаан бигэргэтии.

Соруга:

Хамсанар дьозуру сайыннары: Куууу, тургэнник хамсаныны, координацияны, тулуурдаах буолууну.

Уэрэтэр сорук: 10 ахсаанна дылы хатылаабын, геометрической фигуралары энунэн арааран хатылаабын.

Тылы сайыннары: о5о санарар тылын байыты, сайыннары. Эбэнкилии табаыттар туттар тэриллэрин хаттаан хатылаабын.

Ой сайыннары: О5о толкуйдуур уонна айан табаарар дьобурун сайыннары.

Иитэр сорук: О5олор сыалларын тибэ5эр тириэрдэргэ иитии, бэйэни керунуу. Курэхтэьи кэмигэр бэйэ бэйэни кытта сепсууу.

Туттуллар тэриллэр: дуоска, ого ахсаанынан лега-конструктор, нори, уучах, наарты, таба муобуттан фишкалар, таба хаартыскатынан пазыл, талагынан онобуллубут «Чипича» оонньуур, балык онобуктар, талах куэгу , конус, проектор, моноблок.

Методическай ньымалар: уэруулээх собуччу тугэн, оонньуу быыытынан ньыма, бйытылар, соготохтуу улэ.

Уэрэтэр уобаластар алтыбыыллара:

Социально- коммуникативнай сайдыы;

Билии- коруу сайдыыта;

Тыл-эс сайдыыта;

Эт- хаан оттунэн сайдыы;

Дьарык хаамыыта

Иитээччи: - Оголоор, этин эрэ, биьихэ соторутаагыта ханнык быраабынньык буолан ааспытай? (Олоон юбилейа). Олоон торуттэммитэ хас сыла буолбутай? (85 сыла)

- Биьиги онно анаан маган экраммытыгар ким туьунан киинэ корбушпутуй? (Урэн Хоьуун)

- Былыыр былыр Урэн Хоьуун Олоонно олоро сылдыбыт, кини уустарыттан биьиги уэскээбишпит, ол аата биьиги кини сиэннэрэбит.

- Кини хайдах кьиь этэй (куустээх, сымса, ойдоох, тургэн)

- Биьихэ бугун ыалдыт кэллэ. Таайын эрэ оголоор, ким эбитий? (Булчут)

Булчут: -Мэндү, оголоор! Мин Урэн Хоьуун сиэнэбин, эьиги эмиэ кини сиэннэрэ буоларгыт быьытынан мин эьиги тоьо тургэннэргитин, сытыларгытын, ойдооххутун билээри курэхтэьии туьумэхтэрин бэлэмнээтим. Туьумэхтэрим ыараханнар, ол гынын баран интириэьинэйдэр! Туьумэхтэрбин толорорго собулэьэгит дуо оголоор?

Иитээччи: - О5олоор, булчут эьигини, дьэ чакчы Урэн Хоьуун сиэннэрэ буоларгытын билээри курэхтэьии толкуйдаабыт, кини туьумэхтэрин мин эьихэ билсиьиннэриим.

- Эьиги эрдэ бу дуоскабытыгар ааттаргытын бэйэбит илиигитинэн суруммукут. Онон бэйэбит ааккыт ханна баарын билэьит. Бу булчушпут туьумэхтэрэ тураллар. Хас туьумэ5и бэлэмнэьит эбитий? (6).

- Туьумэктэрэ фигураттан тураллар, ханнык фигуралар баалларый? (Ус муннук, ромб, тогурук, туорт муннук, трапеция, овал)

- Туьумэктэр алларааларыгар хармааннар бааллар, ол хармааннарга эьиги фишкалары угаттаан хомуйагыт, хармааннаргыт тургэнник фишканнан туолуохтаахтар. Фишкалары эьихэ булчут комолоьооччулэрин кьтта сорудабы толордоххутуна биэриэхтэрэ. Фишкаларбыт боростуой фишкалар буолбатахтар, корун эрэ, туохтан онобуллубуттарый? (таба муоьа) . Аны сорудахтары быьааран биэриим:

1 туьумэх:

Иитээччи: - Ханник фигураный бу? (Ус муннук). Хайдах онноогуй (кьыьыл)

- Бу туьумэххэ легоннан таба оноруохтааххыт, оччогуна табаьыт комолоьооччутэ ус муннук фишка биэриэьэ, ол фишкабытын дуоскабытыгар ильдэн бэйэьит ааккытыгар ус муннук хармааннытыгар угаьыт. Ойдоотугут дуо оболоор?!

2 туьумэх:

Иитээччи: - Бу ханнык туьумэх эбитий? (Ромб). Ханник онноогуй (От куох).

Бу тугуй оголоор? (нори). Бу уучах. Бу норины ким туттар этэй (кьыьс, дьахтар). Туохха туттулар этэй нори? (мииннэртэн туспэххэ эрэн туьэрбит танастарын хомунар). Бу табабытыгар мииннэн баран сиргэ сытар танастары хомуйуохтааххыт. Биьиги эбээлэрбит, эьээлэрбит бары табаьыттар, онон эьиги табага олорору эмиэ сатыахтааххыт.

3 туьумэх:

- Бу туьумэххэ булчут ханнык фишканы биэрэр эбитий? (араьас онноох тогурук). Бу наартаны 10 ыстаныхтааххыт. Урэн Хобууммут хайдахтаах курдук ьраабы ыстанар этэй дии оголоор?

4 туьумэх:

Иитээччи: - Манна туохтар баалларый оболоор? (балыктар) Бу тугуй (талагынан онобуллубут куэгу). 2 балыгы хаптардаххытына ханнык фишканы биэрэллэрий эьихэ (халлаан куох онноох туорт муннук)

5 туьумэх:

Иитээччи - Туьумэхпит фигурата? (трапеция, хонор онноох). Бу таба хаартыскаатынан тугу хомуйар эбиккитий оголоор?(пазыл)

б туьумэх:

Иитээччи: - Бу эбэнкилии оонньууну ким ойдууруй оголоор? (чипича). Манна эьиги координациягытын коруогэ булчут. Иккитэ эргийэн кэлиэхтээххит. Бу туьумэги толордоххутуна булчут комолоьооччулэрэ овал фишканы биэриэхтэрэ.

Рефлексия

Иитээччи: - Оболоор, дуоскабытыгар хас биирдиигит хараманнаргытын коруоххэйин эрэ, туолбуттар дуо фишкаларынан? Булчут, биьиги оголорбут эн сорудахтаргын барытын толорбуттар! Маладьыастар!

Булчут: - Дьэ оболоор, сорудахтарбын бары толорбуккут, дьиннээх Урэн Хоьуун сиэннэрэ буоларгытын бигэргэттигит! Мин корон уордум уонна сэнээрдим.

Иитээччи:- Аныгыскы сырыьга Булчут биьиехэ оссо атын интириэьинэй, сонун оонньуулары бэлэмнээн кэлиэ. Атаарыххайын булчушпутун.

- Бу курэхтэьиигэ саамай ыарахан туьумэх ханнык эбитий? Ханнык туьумэги саамай толорорго чэпчэки дии санаатыгыт? Маладьыастар! Манан биьиги курэхпитин тумуктуубут, аныгыскы корсуоххэ диэри!

1 туумэх : Лего- конструкторынан « таба» хомуйан табаары

2 туьумэх: Уучахха олон нориннан танас хомуйууга

3 тулумэх: « Нарты ойуута »

4 тулумэх: « Балык хаптарыыта »

5 туьумэх: таба хартыынатынан - пазыл хомуйуута

6 туьумэх: « Чипича »

Рефлексия

